

Ц
И
Р
Ц
Е
Я

МАДЕЛИН

МИЛЪР

The title 'ЦИРЦЕЯ' is written vertically in a large, bold, black, distressed font. To the left of the letters 'И', 'Р', and 'Е' are decorative floral sprigs. To the right of the letters 'И', 'Р', and 'Е' are similar decorative floral sprigs. Below the word 'МАДЕЛИН' on the left and 'МИЛЪР' on the right are two more decorative floral sprigs, one on each side.

Превод от английски език
Красимира Абаджиева

Анишър

Анишър

Книгата се издава под това лого, запазена марка на ЕГМОНТ.

Всички права запазени. Нито книгата като цяло, нито части от нея могат да бъдат възпроизвеждани под каквато и да е форма.

Оригинално заглавие *Circe*
Copyright © 2018 by Madeline Miller
All rights reserved.

Превод Красимира Абаджиева
Редактор Радка Бояджиева
Коректор Таня Симеонова

Издава „Егмонт България“ ЕАД
1142 София, ул. „Фритьоф Хансен“ 9
www.egmontbulgaria.com

Отпечатано в „Инвестпрес“ АД, София, 2018
Тираж: 1500 бр.
ISBN 978-954-27-2238-0

*На Натаниъл
νόστος**

* Завръщане у дома (дргр. мит.) – Бел.ред.

ПЪРВА ГЛАВА

КОГАТО СЪМ СЕ РОДИЛА, не е имало дума за това, което мога да правя. За всички съм била просто нимфа, тъй като предположили, че ще приличам на майка ми, лелите ми и хилядите братовчедки. Последни бяхме по значимост сред маловажните богини и нашите способности бяха толкова скромни, че едва ни осигуряваха безсмъртие. Разговаряхме с рибите, грижехме се за цветята, извличахме капки от облаците и сол от морските вълни. Думата *нимфа* предопределяше хоризонтите на бъдещето ни. На нашия език тя не означава само богиня, а и *невеста*.

Моята майка също беше нимфа – наяда, закрилница на извори и потоци. Баща ми я загледал, когато посетил палата на нейния баща Океан. По онова време Хелиос и Океан често си гостуваха. Бяха братовчеди на една и съща възраст, макар да не личеше. Баща ми сияеше като току-що излят от бронз, а Океан беше с дълга до скута бяла брада и съзлививи очи. Двамата бяха титани и предпочитаха да са заедно, вместо в компанията на писукащите и още с жълто около устата нови богове на Олимп, които не бяха присъствали на сътворението на света.

Палатът на Океан беше чудо на чудесата в дълбините на земните недра. Високите арки бяха позлатени, а каменният под блестеше от многовековни божествени стъпки. Във всяка зала се долавяше тихото ромолене на реката на Океан – сладководният източник на света, – която беше толкова тъмна, че не се виждаше нито краят ѝ, нито каменистото дъно. Тревистите брегове бяха осяяни с нежни цветя и по тях се подвизаваха безбройните деца на Океан – наяди, други нимфи и речни богове. Те се гмуркаха като видри, смееха се със сияйни лица, надигаха златни бокали и прекарваха дните си в игри и закачки. Заслепяваща с достолепната си красота, сред тях седеше майка ми. Косата ѝ с топъл цвят на кестен беше толкова лъскава, че сякаш излъчваше светлина. Доловеше ли горещия като лумнал огън взор на баща ми, тя оправяше деколтето си и докосваше реката с блещукащи от водата пръсти. Многократно съм виждала тези жестове, които, без съмнение, допадаха на съпруга ѝ. Той вярваше, че светът е създаден, за да му доставя удоволствие.

Та когато я зърнал за пръв път, баща ми попитал Океан:

– Коя е тя?

Океан имал вече доста внучета със сияйно златисти очи, всичките рожби на баща ми, но незнайно защо му се искало да има и още.

– Дъщеря ми Персеида. Твоя е, ако я искаш.

На другия ден баща ми намерил майка ми до извор в горния свят. Тя седяла сред красива, осяяна с едроцветни нарциси поляна, под балдахин от дъбови клони. Няколко кал и лигави жаби, а само трева и чисти кръгли камъни. Дори баща ми, който изобщо не се впечатлявал от изкусителните умения на нимфите, се загледал в поляната и се възхитил.

Майка ми очаквала появата му. Тя била нежна, ала и хитра, с остър като пронизващите зъби на змиорка ум. Знаела добре как такива като нея могат да се сдобият с власт, като това не включвало разни там крайречни пройоходи. Баща ми стоял пред нея с

цялото си величие, а тя отвърнала на предложението му така:

– Да легна с теб? И защо?

Той, разбира се, можел да притежава всичко, което искал, но много обичал да се хвали, че жените – и робини, и богини – се надпреварват коя да спи с него. Олтарите му димели от жертвоприношения на доволни жени със закръглени кореми и щастливи извънбрачни деца.

– Само ако се оженим – поставила условие майка ми. – И тогава може да правиш каквото искаш с момичетата на полето, ала не и у дома. Там ще бъде единствено аз.

Условията и ограниченията били нещо ново за баща ми, а боговете обичат всичко ново.

– Така да бъде – съгласил се той и за да затвърди обещанието, ѝ подарил саморъчно направена от него огърлица от рядък кехлибар.

Когато съм се родила, ѝ подарил още една. Последвали още три за другите три деца. Не знам кое носеше по-голямо задоволство на мама – бляскавите кехлибари или завистта, с която ги гледаха сестрите ѝ. Ако висшите богове не я бяха спрели, майка ми сигурно щеше да се кичи с безброй огърлици, пък дори да тежаха на врата ѝ като биволски хомот. Предупредили я, че може да има колкото иска още деца, но не и от мъжа си. Само тогава видях майка ми да плаче – другите съпрузи не даряваха кехлибарени огърлици...

Когато съм се родила, една от лелите ми (няма да ви затормозявам с името ѝ, тъй като те са безброй) ме изкъпала и повила. Друга се погрижила за мама, начервила отново устните ѝ и я срещала с гребени от слонова кост. Трета пък извикала баща ми.

– Момиче – рекла майка ми и се намръщила.

Баща ми нямал нищо против дъщерите си, които били добросърдечни и ласкави като златист зехтин. И хора, и богове държаха да предадат кръвта си на своите поколения, а се говорело, че

богатството от наследници на баща ми надминавало дори постиженията на върховния бог. Той сложил ръка на главата ми, за да ме благослови.

– Тя ще живее добре.

– Колко добре и с кого? – попитала майка ми. Една изгодна сделка вероятно би я утешила.

Баща ми пригладил косата ми, разгледал очите и овала на лицето ми и рекъл:

– Ами вероятно с... някой принц.

– Не със смъртен, нали? – казала майка и на лицето ѝ се изписа отвращение.

Веднъж попитах родителите си как изглеждат смъртните.

– Приличат на нас дотолкова, доколкото червеят прилича на кит – отвърна баща ми, а майка побърза да уточни:

– Те са канибалски торби с разложена плът.

В деня на раждането ми тя настояла:

– Трябва непременно да се омъжи за син на Зевс.

Сигурно дори си представяла как седи на празненствата на Олимп, до дясната ръка на Хера.

– Надали. Косата ѝ е петниста като козина на хиена, а брадичката ѝ наподобява шило – отбелязал баща ми.

Майка не спорила повече. Както всички в палата, тя познавала добре гнева на предизвикания Хелиос. *Свети като злато, ала огънят му изпепелява!*

Щом ме родила, майка веднага станала. Коремът ѝ отново бил плосък, талията тънка, а страните свежи и розови като на девичка. Ние се възстановяваме много бързо, но майка беше невероятна – и тя като всички дъщери на Океан изстрелваше бебетата си като хайвер. Погледнала баща ми и рекла:

– Ела, ще си направим по-хубаво дете!

Пораснах бързо – за часове се превърнах от бебе в малко момиченце. За мен се грижеше една от лелите ми с надеждата, че

така ще спечели благоволениято на майка ми. Заради пискливия плач и жълтите очи тя ме нарече *Ястреб*, Цирцея*. С времето леля ми разбра, че майка изобщо не забелязва грижите ѝ, и ме изостави.

– Майко, леля си тръгна – казах аз, но не получих обяснение или утешение.

Баща ми беше поел нанякъде с небесната си колесница, а майка вплиташе цветя в косите си и се готвеше да се изниже по тайните водни пътеки към тревистия бряг и сестрите си. Можех да я последвам, ала не исках да седя цял ден сред лелите ми, защото не спираха да клюкарстват за неща, които не разбирах и не ме интересуваха.

Палатът на баща ми се намирал вдън земните недра, в съседство с палата на Океан. Вътре беше тихо и сумрачно. Стените бяха от лъскав обсидиан. И защо не? Стига баща ми да пожелаеше, те можеха да са от кървавочервен египетски мрамор или от арабско балсамово дърво, ала той харесваше отраженията на светлината върху обсидиана, който припламваше от близостта му. Хелиос не можеше да си представи света без височайшето си присъствие и затова не го интересуваше, че когато го няма наоколо, обсидианът става от черен по-черен.

Като дете можех да правя каквото ми хрумне – палех факла и тичах, загледана в пламъците, или лежах на гладкия пръстен под и дълбаех дупчици. Нямаше ларви, нито червеи, пък и нали не ги бях виждала, не чувствах липсата им. В палата нямаше други живи същества, освен нас.

Когато баща ми се връщаше привечер, земята трепереше като хълбоците на препенуващ кон, дупчиците се слягаха и изчезваха. Ухаеща на цветя, майка се прибирала малко след него и веднага увисваше на врата му. Взимаше бокал с вино и сядаше до голямото му сребърно кресло. Аз следвах татко по петите. *Добре дошъл, татко, добре дошъл.*

* Това е римското ѝ име, древногръцкото е Кирка. – Бел.ред.

Баща ми отпиваше от виното и играеше сам на дама. Нареждаше мраморните пулове и въртеше дъската. Майка ми го приласкаваше с меден глас.

– Скъпи, няма ли да си лягаш вече?

Въртеше пищното си тяло пред него, сякаш беше вкусно угощение на шиш, и понякога баща ми зарязваше дамата и тръгваше след нея. Любимото ми време с него беше, когато продължаваше да играе, а майка си тръгваше, затръшваше вратата от смирна и двамата оставахме насаме.

Седях в краката му и целият свят беше като от злато. Отвсякъде струеше светлина. Очите на баща ми грееха, косата му блестеше досущ бронз, тялото му топлеше като пещ и аз се притисках в него все едно бях гущерче на напечени по пладне скали. Леля ми беше споменала, че някои от по-нисшите богове не смеели да го погледнат, но аз бях негова дъщеря, негова плът и кръв и спокойно гледах златистото му лице – ако отклонях очи за миг, то продължаваше да свети на пода, върху бляскавите стени и инкрустираните маси, та дори и върху мен.

– Какво ще се случи, ако някой смъртен те види в цялото ти великолепиe? – попитах го веднъж аз.

– Ще стане на пепел.

– А ако види мен?

Баща ми се усмихна и продължи да мести пуловете, които тихичко стържеха.

– Ще се окаже голям късметлия.

– И няма да стане на пепел?

– О, не.

– Защо? Очите ми са като твоите.

– Не са. Виж! – Баща ми погледна в огнището, най-дебелото дърво тутакси избухна в пламъци и стана на пепел. – Това е най-малкият пример за силата ми. Ти можеш ли да направиш същото?

Цяла нощ се вирах в дървата.

Не, не можех.

Роди се сестра ми, а скоро след това и брат ми. Нямах преценка за времето, тъй като божествените дни се леят като водопад и все още не бях усвоила уменията на смъртните да ги броя. Вероятно допускате, че баща ми би трябвало да е наясно и да ни научи – нали беше свидетел на безброй изгреви и залези, – но дори той наричаше брат ми и сестра ми „близнаците“. Те бяха наистина като две залепени норки. Баща ми ги благослови с една ръка и каза на сестра ми Пазифая с пророческия глас, с който правеше предсказания:

– Ти ще се омъжиш за син на Зевс.

Майка ми засия и тутакси си представи роклите, които щеше да носи на Зевсовите празненства.

– А ти – обърна се баща ми към брат ми с нормалния си и ясен като лятно утро глас, – ти ще бъдеш като всеки син – отражение на майка си.

Майка ми се зарадва и изтълкува думите му като разрешение да даде име на новороденото.

– Ще се казваш Персей.

Персей – от нейното име Персеида. Бебетата растяха бързо, подиграваха ми се и се подхилкваха зад малките си лапести ръчички. *Очите ѝ са жълти като урина, гласът ѝ скрипти все едно е сова, наричат я Ястреб, но е толкова грозна, че може да ѝ казват и Коза.*

Това беше началото на гнета им и стреличките бяха още заоблени. Реших да не им обръщам внимание и те се насочиха към малките наяди и речните божества в палата на Океан. Когато майка отиваше при сестрите си, двамата тормозеха лесно уязвимите ни братовчеди и сякаш ги хипнотизираха като рибеца пред зейналата паст на щуката. Бяха измислили стотици унижителни игри. *Ела, Мелия, ела. Олимпийската мода е къса до ушите коса. Дай да те подстрижем, че да си намериш съпруг.* Мелия заприменя

личваше на таралеж, ридаше, а техният кикот отекваше в целия палат.

Избягвах ги и предпочитах да седя в палата на баща ми, за да бъдем заедно колкото може по-често. Може би като награда, един ден той ме покани да отида с него при тайното му стадо от крави. Това беше голяма чест, тъй като щях да се возя на златната колесница и да видя животните, за които му завиждаха всички богове. Петдесетте снежнобели юници бяха радостта на баща ми при всекидневните му обиколки. Надвесих се от обкованата със скъпоценни камъни колесница и се загледах в земята под нас – гори в наситенозелен цвят, планински върхове и безкрайна океанска шир. Взирах се да видя смъртни, ала бяхме твърде високо, за да ги забележа.

Стадото беше на тревистия остров Тринакия и две от полусестрите ми се грижеха за него. Щом ни зърнаха, те се втурнаха и обвиха ръце около врата на баща ми. От всичките му красиви деца те бяха най-красивите. Косата и кожата на Лампетия и Фаетуза – Сияйна и Лъчезарна – бяха като разтопено злато.

– Кого си довел?

– Трябва да е дъщеря на Персеида. Виж очите ѝ.

– Ами да! – Лампетия погали косата ми. – Не бива да се срамуваш от очите си. Майка ти е красавица, но ти не притежаваш нашите качества.

– Очите ми приличат на вашите.

– Много мило! Само че не са същите. Нашите са като пламъци, а косите ни наподобяват отразено в реката слънце.

– Добре че си сплела косата си на плитка – заяви Фаетуза, – че кафявите петна да не личат. Толкова жалко, че не можеш да скриеш гласа си!

– Ами да! Тогава няма да може да говори! Би било чудесно, нали, сестро?

– Точно така. Да отидем при кравите!

За пръв път виждах крава, но животните бяха толкова кра-

сиви, че не ми трябваше сравнение – гладки като листенца на лилия, с добри очи и с дълги мигли. Рогата им бяха позлатени – дело на сестрите ми, – а вратовете им се огъваха грациозно, когато се навеждаха да пасат. Гърбовете им блестяха с меката светлина на залеза.

– Може ли да ги докосна? – попитах аз.

– Не – рече баща ми.

– Искаш ли да знаеш как се казват? Това са Белолика, Светлочка и Мила. До тях са Прекрасна, Хубавела, Златорожка, Искра, Мила и...

– Нали онази там беше Мила?

Сестрите ми се спогледаха и извърнаха златистите си очи към баща ми. Той обаче гледаше с възхита кравите и те побързаха да кажат:

– Грещиш. Тази тук е Мила, онези там са Зора и Пламенна...

– Какво виждам? – попита баща ми. – Хубавела има краста!

Сестрите ми изпаднаха в паника.

– Не! Как може така, Хубавелке! Боли ли те?

Наведох се – коричката беше едва забележима, по-малка и от нокътя на малкото ми пръстче, но баща ми се разгневи:

– Утре да е здрава!

Сестрите ми заклатиха глави. *Разбира се, разбира се. Толкова съжаляваме.*

Качих се в колесницата и баща ми хвана сребърните поводи. Сестрите ми целунаха ръцете му, конете рипнаха и полетяхме в небето. Първите съзвездия надничаха сред чезнешката светлина.

Веднъж татко ми каза, че на земята имало хора, които се занимавали с неговия изгрев и залез. Наричали ги астрономи. Те били дълбоко уважавани и дори съветници на царете. Само че баща ми често се улисвал в разни дела, техните изчисления се проваляли и астрономите били наказвани със смърт като измамници. Татко се усмихна и добави, че си го заслужавали – Хелиос, богът на Слънцето, си бил сам господар и никой не можел да му

нарежда какво да прави.

Както летяхме с колесницата, аз попитах:

– Ако днес сме закъснели, това ще причини ли смъртта на още астрономи?

– Да – отвърна баща ми, дръпна поводите и звънчетата запяха още по-силно.

Конете се устремиха напред, а светът под нас тъмнееше сред задалите се от морския бряг сенки. Усетих как нещо ме стяга в гърдите, все едно някой усукваше и изстискваше мокър парцал. Замислих се за астрономите. Представих си ги как пълзят на кокалестите си колене и се вият като червеи в краката на царете. *Моля ви, не сме виновни. Слънцето закъсня.*

Слънцето никога не закъснява, това е богохулство! Ще бъдете наказани със смърт!

Само след миг топорите се стоварват и посичат мъжете...

– Татко, не ми е добре – промълвих аз.

– Гладна си. Сестрите ти са виновни, че ни забавиха.

Седнах да вечерям, ала неприятното чувство остана. Изглежда, ми личеше, тъй като Персей и Пазифая започнаха с подигравките.

– Да не си гълтнала жаба?

– Не съм.

Двамата се закикотиха още по-силно и затъркаха крака един в друг като змии, които лъскат люспите си.

– Харесаха ли ти кравите на баща ни? – попита сестра ми.

– Много са красиви.

– Ама тя май не знае – засмя се Персей. – И за това говори глупости.

– Така си е.

Не биваше да питам, но бях разсеяна от мисли за съсечените тела на астрономите.

– Какво не знам?

Сестра ми ме изгледа с лукавия си поглед.

ЦИРЦЕЯ

– Ами той ги обладава. И си прави нови. Превръща се в бик и им прави телета, а старите ги готвят на вкусни ястия! Затова всички си мислят, че кравите са безсмъртни.

– Това не е истина!

Изчервих се и двамата се закискаха. Майка ги чу и дойде – тя обичаше шегите на брат ми и сестра ми.

– Разказахме на Цирцея за кравите. Тя не знаеше – обясни Персей.

Смехът на майка зазвънтя като сребрист фонтан.

– Ама че е глупава тази Цирцея!

Ето как минаваха дните ми. Искях да се махна, но се опасявах, че ще продължа да я карам все така, вярвайки, че ще остана да живея в тази противна среда само защото друго, по-различно не съществуваше.

ВТОРА ГЛАВА

РАЗЧУ СЕ, че един от чичовците ми ще бъде наказан. Не го бях виждала, но многократно бях чувала да споменават името му не с добро. *Прометей*. Преди много, много време, още когато хората се свивали и зъзвели в пещери, той се възправил срещу Зевс и ги дарил с огъня. От светлината се породило изкуството, както и всички благини на цивилизацията. Зевс не искал това да се случи и Прометей бил затворен в най-дълбоката пещера на подземния свят, където чакал наказанието си.

И така, един ден Зевс ни извести, че е дошло време за налагане на наказанието. Чичовците ми хукнаха с весещи се бради към двореца. Те бяха пъстроцветна група: речни божества с мускули като дървесни стволове, просмукани от сол морски богове с оплетени в брадите раци, старци с провиснали коси и тюленово месо между зъбите. Повечето всъщност не ми бяха чичовци, а нещо като прабратовчеди. И те като баща ми, дядо ми и Прометей бяха титани и бяха преживели войната между боговете. С други думи, бяха оцелелите, успели да стигнат до споразумение с мълниците на Зевс.

Титаните се появили първи в зората на света. Моят пращичко Кронос дочул пророчеството, че един ден негово дете ще го сваля от власт. Когато жена му Рея родила първото им дете, той го грабнал от ръцете ѝ и го погълнал. Така постъпил и със следващите четири, докато отчаяната Рея не му подала увит камък и така било спасено бебето Зевс, което било отгледано в пълна тайна в планината Дикте. Когато пораснал, Зевс се разбунтувал, сграбчил мълниите в небето и натъпкал отровни билки в гърлото на баща си. Той повърнал братята и сестрите му и всички се нареждали на тронове на връх Олимп, като се нарекли олимпийци.

Старите богове се разединили. Мнозина подкрепили Кронос, а баща ми и дядо ми застанали на страната на Зевс. Говореше се, че направили този избор, тъй като Хелиос ненавиждал прекалената гордост на Кронос, но се носеха и слухове, че пророческата дарба му подсказала изхода на войната. Битките възпламенили небесата, въздухът горял и боговете дерjali с нокти враговете си. Земята подгизнала от кипяща кръв, която дала живот на редки цветя. Зевс победил и оковал противниците си, лишил титаните от власт и ги пратил да слугуват на братята, сестрите и децата си. Чичо Нерей, някогашният господар на моретата, станал лакей на новия им бог Посейдон. Чичо Протей загубил палата си, а жените му станали робини на любовта. Само баща ми и дядо ми се отървали без никакви наказания.

Титаните негодували и нямало за какво да са благодарни. Всички знаели, че Хелиос и Океан обърнали хода на войната и следвало Зевс да им даде власт и правомощия, но той се страхувал, тъй като могъществото им се равнявало на неговото. Очаквали баща ми да избухне и да се опълчи, ала Хелиос се завърнал в палата под земята, далеч от яркия взор на Зевс.

Минали векове. Раните на земята заздравели и мирът продължавал. Ала дрязгите между боговете са безсмъртни като плътта им. На всяко пиршество чичовците ми наобикаляха Хелиос, свеждаха очи и го слушаха с внимание и уважение. Пресушаваха бокали

с вино, а факлите тлесеха. Шепнеха, че са отново силни, че огънят на баща ми можел да стори чудеса и че той бил най-великият от старото поколение – по-велик от Океан, та дори и от Зевс.

Хелиос се усмихваше.

– Братя мои, шо за приказки са това? Няма ли достатъчно от всичко за всички? Зевс се справя добре.

Ако го беше чул, великият бог щеше да е доволен. Само че не би забелязал неизказаните думи, които бяха изписани на лицето на баща ми, виждах ги само аз.

Да, Зевс се справяше добре. *Засега...*

Чичовците ми потриваха ръце и се усмихваха. После си тръгваха, приведени под тежестта на големите надежди за онова, което титаните биха могли да направят, ако отново имаха власт.

Това беше моят пръв урок. Под гладкото лице на нещата винаги се крие друго лице, което дебне как да раздели света на две.

Чичовците ми се скупчиха в палата. Гледаха тревожно и споделяха, че наказанието на Прометей е знак, че Зевс се оплъчва срещу нас, че олимпийците никога няма да бъдат истински щастливи, ако не ни унищожат докрай. *Трябва да защитим Прометей или пък не – трябва да застанем срещу него, та да се спасим от мълниите на Зевс...*

Седях както винаги в краката на баща ми. Не смеех да шукна, за да не ме отпратят. Усещах как в гърдите ми се надига едва сдържано вълнение: войната се възобновяваше, палатът се тресеше от мълнии, Атина, войнстващата дъщеря на Зевс, ни гонеше с копие в ръка заедно с Арес, нейния колега по вероломство. Щяха да ни оковат и хвърлят в огнени ями и това щеше да бъде нашият край.

Баща ми говореше спокойно.

– Прометей ще бъде наказан, защото го е заслужил. Няма защо да разбунваме нещата.

Чичовците ми замърмориха. *Наказанието щяло да бъде публично! Какво унижение! Така искат да ни дадат урок – вижте*

какво ще сполети всеки непокорен титан!

Светлината, която струеше от баща ми, засвятка в бяло.

– Братя, това е наказанието на един отстъпник! Прометей беше подведен от глупавата си обич към смъртните. Това няма общо с титаните. Ясно ли е?

Чичовците ми кимнаха. Бяха разочаровани, но и им олекна. Засега нямаше да се пролива кръв.

Наказание на бог беше нещо ужасно и се случваше рядко. Какво ли не се говореше в палата. Имаше толкова много адски мъчения... Дали щеше да умре на огнено колело, от ножове, от мечове или нажежени шишове? Или щяха да отрежат ръцете и краката му? Наядите бяха замрели в очакване. Речните божества стояха със застинали от вълнение лица. Нямаме представа колко много се страхуват боговете от болка! Тя им е толкова чужда, че целите тръпнат от ужас, когато виждат някой да страда.

В уречения ден портите на бащиния ми палат бяха широко отворени. На стените горяха огромни, украсени със скъпоценни камъни факли, а покрай тях се тълпяха нимфи и богове. Слабичките дриади прииждаха от горите, а ореадите слизаха от чукарите.* Майка ми и сестрите ѝ наяди също бяха там. Широкоплещестите речни богове седяха до белите като риби морски нимфи. Дойдоха дори титаните – баща ми, Океан, често променящият образа си Протей, морският старец Нерей, леля ми Селена, която преминава със сребърните си коне по нощното небе, и четирите ветрове, предвождани от ледения ми вуйчо Борей. Хиляди любопитни очи. Липсваха само Зевс и неговите олимпийци. Те пренебрегнаха нашите подземни сбирки. Носеше се слух, че били организирали тяхно наказание горе, в облаците.

За изпълнението на нашето наказание отговаряше една от фуриите – богините на изтезанията в подземното царство. Баща ми

* В дргр. митология дриадите са нимфи, покровителки на дърветата, а ореадите – нимфи, покровителки на планините. – Бел.ред.

беше на обичайното си най-видно място, а аз стоях пред тълпата и не откъсвах очи от вратата. Наядите и речните богове бяха зад мен и не спираха да се бутат и бърбят. *Вместо коси имали змии! И опашки на скорпион, а от очите им капела кръв.*

Фурията застана на прага. Лицето ѝ беше сурово и свирепо, сякаш издялано от скала. На гърба ѝ стърчаха черни крила на хищна птица. От устата ѝ се подаваше раздвоен език, а на главата ѝ се виеха тънки и зелени като червеи змии.

– Водя затворника!

Грубият ѝ глас отекна в тавана като вой на преследвано от зверове куче. В дясната си ръка държеше камшик, който се влачеше по пода, а с другата стискаше тежкия синджир, за който беше вързан Прометей. На очите му имаше дебела бяла превръзка. Туниката му висеше на парцали, краката и ръцете му бяха вързани, но той не се спъваше. Една от лелите ми прошепна, че оковите били направени от самия бог на огъня и ковашкото изкуство Хефест, така че и Зевс не би могъл да ги счупи. Фурията литна на хищническите си криле и дръпна синджира. Прометей увисна на опънатите си и разранени ръце. Дори аз, която не познавах кой знае колко болката, усетих страданието му.

Очаквах баща ми или някой друг от боговете да каже поне една добра дума на признание – та нали Прометей принадлежеше към тяхното семейство. Но никой не продумваше и той висеше сам и низвергнат.

Фурията не беше по приказките. Тя беше богиня на мъченията и разбираше само езика на жестокостта. Камшикът заплющя все едно някой чупеше дъбови клони. Прометей се олюля от ударите и под мишницата му зейна голяма колкото ръката ми рана. Всички ахнаха и от секналия им дъх се чу съскане като от плисната върху горещ камък вода. При следващия удар – *фрас!* – от гърба на Прометей провисна кървава плът. Фурията не спираше да върти камшика, ударите се кръстосваха и разраняваха все повече тялото му. Чуваше се само сподавеното му рязко поемане на

дъх. Жилите на врата му бяха изпъкнали до скъсване. Някой ме бутна, за да вижда по-добре.

Раните на боговете зарастват бързо, но фурията си знаеше работата и действаше светкавично. Не спираше да удря. Камшикът подгизна от кръв. Знаех, че боговете кървят, ала за пръв път го виждах. Прометей беше един от най-великите сред нас и капките, които се стичаха, бяха златни. Гърбът му заблестя, ала фурията не спираше. И така часове наред, а може би и дни. Само че дори боговете се отегчават от продължителен бой с камшик. Страданието и кръвта им дойдоха в повече и те се замислиха за удобствата на меките червени дивани, за очакващия ги пир и започнаха да се изнизват един по един. Фурията замахна още веднъж и също си тръгна – беше заслужила голямо угощение след толкова много труд.

Превръзката на очите на чичо ми се беше смъкнала. Те бяха затворени и главата му беше клюмнала. Гърбът му блестеше на златни ивици. Чичовците ми бяха споменали, че Зевс му позволил да се моли на колене за смекчаване на наказанието, ала той отказал.

Останах само аз. Носеше се тежкият като мед мирис на божествена кръв, която продължаваше да се стича по тялото му. Усещах силното биене на пулса си. Дали Прометей знаеше, че съм там? Направих крачка към него. Гърдите му се повдигаха и спускаха с тихо хриптене.

– Божествени Прометей... – Гласът ми едва се чу в огромната зала.

Той вдигна глава и отвори очи – красиви, големи и тъмни, с дълги ресници. Лицето му беше гладко и без брада, но от него се излъчваше онова древно достолепие, което бе присъщо на моя дядо.

– Да ти донеса ли нектар?

– Бих бил благодарен.

Гласът му беше звъчен, пътен и думите проехтяха като в дълбока бъчва от прастаро дърво. За пръв път го чух да говори, тъй като не беше продумал по време на мъчението.

Тръгнах забързано по коридора към залата, в която боговете се смееха и пируваха. Фурията вдигаше наздравица с огромен инкрустиран със злобно горгонско лице бокал. Тя не беше забранила общуването с Прометей и въпреки това си представих как крещи името ми със злокобния си глас, как оковите дрънкат на ръцете ми и по гърба ми плющи камшик, макар че никога не бях удряна, нито пък бях виждала цвета на кръвта си.

Треперех като лист и стисках чашата с две ръце. Какво щях да кажа, ако ми поискат обяснение? Добре че никой не ми обърна внимание.

Прометей беше затворил очи и раните му блестяха на светлината на факлите.

– Не спя – рече той. – Би ли доближила чашата до устните ми?

Изчервих се, тъй като не се досетих, че не можеше да я държи. Подът беше целият в кръв. Доближих чашата и той отпи. Кожата му беше нежна, с цвят на лъскав орех. Ухаеше на зелен мъх след дъжд.

– Ти си дъщеря на Хелиос, нали?

– Да.

Въпросът ме прободеше. Ако приличах на другите дъщери, той нямаше да го зададе, тъй като щях да искря от наследената бащи-на красота.

– Благодаря за добрината ти.

Не знаех дали съм добра, бях толкова обърквана. Прометей говореше внимателно, почти неуверено, а простъпката му беше толкова смела! Какво противоречие между дръзките действия и дръзките маниери...

– Гладен ли си? Мога да ти донеса нещо за ядене.

– Едва ли ще някога ще бъда гладен.

Това беше нормално за нас, боговете. Ние се храним, докато спим – не че трябва, а само защото това е едно от най-големите удоволствия. Ако сме достатъчно упорити, един ден можем да решим повече да не слугуваме на стомасите си. А Прометей беше повече от упорит. Бях прекарала достатъчно време в нозете на

баща си, за да усещам дъха на истинската сила. У някои от чичо-вците ми той беше почти неуловим, по-слаб и от лъха на столо-вете, на които седяха. От дядо Океан се носеше силно ухание на дълбоко речно дъно, от татко – на буйни лумнали пламъци, а в залата с Прометей се носеше аромат на зелен мъх.

– Помогнал си на смъртните, нали, и затова си наказан – ос-мелих се да кажа.

– Да.

– А как изглеждат те?

Детски въпрос, но Прометей заговори сериозно:

– Труден въпрос. Те са различни. Единственото, което е общо за всички, е смъртта. Знаеш ли тази дума?

– Знам я. Но не я разбирам.

– Никой бог не я разбира. Телата им се разпадат, душите им се превръщат в студен дим и отлитат в подземния свят. Там не ядат, не пият и не усещат топлина. Всичко, което докосват, им се изплъзва.

Потръпнах от ужас.

– И как понасят всичко това?

– Нямаат избор.

Факлите гаснеха и сенките ни обгръщаха като тъмни вълни.

– Истина ли е, че си отказал да се помолиш за по-леко наказа-ние? И че сам си признал на Зевс за деянието си?

– Истина е.

– Защо го направи?

Той задържа погледа си върху мен.

– Ти как мислиш? Защо един бог би постъпил така?

Газех кръвта му и не можех да кажа, че за мен това е лудост.

– Не всички богове са еднакви – добави Прометей.

Замълчах. В коридора се дочу вик и той рече:

– Време е да си вървиш. Алекто не обича да ме оставя дълго сам. Жестокостта ѝ расте неудържимо като плевел и трябва бър-зо да бъде покосена.

Колко странно се изразяваше. Всъщност той беше покосени-

ят. Харесах думите му, все едно споделяше тайна за нещо, което приличаше на камък със скрити семена.

– Е, тогава ще тръгвам. Надявам се, че ще си добре.

– Доколкото мога. Как се казваш?

– Цирцея.

Усмихна ли се, или само ми се стори? Вероятно си въобразявах, тъй като ми се искаше да съм му донесла малко облекчение. Треперех от вълнение – постъпката ми надминаваше всичко сторено от мен досега. Излязох през обсидиановите врати. Боговете ядяха, пиеха и се веселяха, полегнали в скутовете си. Никой не беше забелязал отсъствието ми. Та коя бях аз? Едно нищо. Нимфа сред хилядите нимфи.

Нещо зажува в гърдите ми – досущ пчелен кошер при първия пролетен полъх. Отидох в съкровищницата на баща ми с бляскавите ѝ богатства: златни чаши с формата на глави на бик, огърлици от лапис и кехлибар, сребърни съдове и купи от кварц с дръжки като лебедови шии. Харесвах най-много камата с издялкана лъвска глава на дръжката от слонова кост. Беше дар от един цар, който се надявал да спечели благоволенieto на баща ми, ала не успял.

Взех камата и отидох в стаята си. Бронзовият ръб на острието проблясваше на светлината на свещите и лъвската глава се зъбеше. Дланта ми беше мека и гладка. Тя никога нямаше да има белези или трайни рани, нямаше и да остарее. Осъзнах, че не се страхувам от болката, а от това, че камата ще мине през плътта ми като през дим.

Кожата се отдръпна и ме проряза силна пареща болка от металното острие. Все едно ме удари гръм. Моята кръв беше червена, тъй като не притежавах божествеността на чичо ми. Раната започна да се затваря и докато я гледах, ми хрумна една мисъл. Неудобно ми е да я споделя, тъй като е наистина елементарна – все едно съм дете, изведнъж открило, че има ръка. Не че не бях дете.

Мисълта беше следната: животът ми тънеше в мрачни гълбини, ала аз не бях част от тях. Аз бях само едно създание в тях.

ТРЕТА ГЛАВА

КОГАТО СЕ СЪБУДИХ, Прометей го нямаше. Подът беше измит и сякаш никога не беше подгизвал от златната му кръв. Дупката, издълбана от тежките окови, също я нямаше. Една братовчедка наяда ми каза, че го закарали на висок чукарест връх в Кавказ и го приковали на скалите. Всеки ден долитал орел, кълял черния му дроб и се хранел с димящата топла плът. Небивало наказание, добави тя, без да ми спести подробностите: кървавата човка, разръфаният дроб, който се възстановявал, но орелът отново го кълял. *Можеш ли да си представиш?*

Затворих очи. Трябваше да му дам копие, за да може да се защитава! Всъщност това беше глупава идея, тъй като той се беше предал и не му трябваше никакво оръжие.

Скоро случаят Прометей бе изместен с приказки за дриада-та, проболоа с фуркета си една от грациите, и за чичо ми Борей и олимпийца Аполон, които се влюбили в един и същ смъртен младеж.

Изваках чичовците ми да спрат да клюкарстват и попитах:
– Какво стана с Прометей?

Те се навъсиха, сякаш им бях поднесла развалена храна.

– Какво може да е станало?

Ръката още ме болеше, но белег, разбира се, нямаше.

– Татко, Зевс ще освободи ли някога Прометей?

– Трябва да получи нещо в замяна – отвърна баща ми, който се беше замислил над поредната игра на дама.

– Какво например?

Отговор не последва. Заговориха за нечия преобразена в птица дъщеря и за дразгите между Борей и Аполон в подялбата на общия им любим, който умрял. Борей се подсмихна хитро и фактите затрептяха от плътния му глас.

– Да не си мислите, че щях да го дам просто ей така на Аполон? Той не заслужава такова цвете. Запратих един диск право в главата на момчето и така си отмъстих на превзетия фукальо.

Смехът на чичо беше смесица от делфиново писукане, джафкане на тюлен и плисък на вълни в скалист бряг.

На път към морския палат покрай нас минаха група бледи като корем на змиорка нерейди.

Персей ме замери с бадем и попита:

– Какво ти става напоследък?

– Може би е влюбена – подхвърли Пазифия.

– Ами, ами! – засмя се Персей. – Баща ми не може дори да я подари на някого. Опитва, ама не успява.

Майка изви глава над нежното си рамо.

– Поне да не чуваме гласа ѝ...

– Ей сега ще я накарам да проговори – заяви Персей и ошипа ръката ми.

– Ти май доста си се почерпил – рече сестра ми през смях.

Той се изчерви.

– Голяма чудачка е. Вижте, крие нещо! Отвори ръката ѝ да видим какво държи.

Пазифия отвори пръстите ми един по един. Дългите ѝ нокти

бодяха дланта ми.

– Няма нищо – троснато каза тя.

* * *

Майка ми отново роди. Момче. Баща ми го благослови, но не спомена кой ще се грижи за бебето и тя се огледа, за да намери някого, на когото да го повери. Лелите ми бяха поумнели, не изявиха желание и затова предложих:

– Аз ще се грижа за него.

Майка не беше въодушевена, ала нямаше търпение да покаже новата си кехлибарена огърлица.

– Взимай го. И от теб да има някаква полза. Ще си пиците един на друг.

Баща ми му даде името Еет. *Орел*. Кожата му беше кадифено-нежна и топла като нагрят от слънцето камък. Не бях виждала по-сладко дете. Ухаеше на мед и току-що запален огън. Ядеше от пръстите ми и не се сепваше от пискливия ми глас. Обичаше да спи, стгушен до врата ми, и да слуша приказки. Когато бях с него, нещо стягаше гърлото ми и това беше огромната обич, която изпитвах и която секваше дъха и думите ми.

Още по-странно беше това, че и той ме обичаше. Първата му дума беше *Цирцея*, а втората – *сестра*. Майка би завидяла, ако знаеше за чувствата ни. Персей и Пазифая ни наблюдаваха внимателно и се опасяваха, че може да им обявим война. Каква ти война! Изобщо няхмахме такива намерения. Еет получи разрешение от баща ни да не живеем в палата, а на пуст остров. Плажът беше малък, с бял пясък, дърветата приличаха по-скоро на шубраци, но за мен островът беше прекрасно и необятно убежище.

Докато се обърна, брат ми стана по-висок от мен, но все още го водех за ръка. Пазифая ни се подиграваше. Веднъж каза, че приличаме на любовници и дали няма да сме като онези богове, които се съвокупляват с братята и сестрите си. Аз пък ѝ отвър-

нах, че сигурно го е правила, щом ѝ идва наум. Това беше грозна обида, ала Еет се засмя и аз се почувствах умна и находчива като богинята на остроумието Атина.

Говореше се, че аз съм причината Еет да е толкова особен. Не бих могла да докажа противното. Той по рождение беше различен от другите богове. От малък разбираше всичко, което другите не схващаха. Изброяваше чудовищата от най-тъмните морски гълбини. Знаеше, че билките, които Зевс беше дал на Кронос, се казват *фармака*. Те вършеха чудеса и мнозина се възползваха от кръвта на боговете.

– Откъде знаеш всичко това? – чудех се аз.

– Просто слушам.

Аз също слушах, ала не бях любимката на баща ми. Еет присъстваше на съвещанията му, а чичовците ми го канеха в палатите си. Чаках го да се върне, за да отидем на пустия бряг, да седнем на скалите и морето да се плиска в краката ни. Скланях глава на рамото му и той ми задаваше въпроси, които не си бях задавала, а и едва разбирах.

– Как чувстваш божествеността си?

– В смисъл?

– Аз например чувствам моята като водопад, който се лее бистър чак до каменното си подножие.

На свой ред казах, че отъждествявам божествеността си с бриз сред зъбери или с грачеш в гнездото си гларус.

– Говориш така, тъй като се влияеш от моя отговор. Каж ми какво усещаш дълбоко в себе си.

Затворих очи. Ако бях смъртна, щях да чуя биенето на сърцето си. Но кръвта тече лениво във вените на боговете и не чу нищо. Не исках да го разочаровам и притиснах ръка до сърцето си. Най-сетне долових тихо туптене и казах:

– Чувствам се като черупка.

– На мида или на раковина?

– На раковина.

– И какво има в черупката?

– Нищо. Въздух.

– Това са две различни неща. Нищото е нищо, а въздухът изпълва дъха, живота, духа и думите. Всичко!

Брат ми, философът... Знаете ли колко богове са като него? Аз познавах само още един. Синьото небе се извисяваше над нас, ала аз имах чувството, че съм все още в тъмната зала с оковите и окървавения под.

– Ще ти кажа една тайна – рекох аз.

Ест повдигна учудено вежди. Помисли, че се шегувам, тъй като знаеше всичко, което знаех и аз, и затова уточних:

– Ти още не беше роден.

Докато му разказвах за Прометей, той не вдигна очи. Твърдеше, че мисли най-добре, когато не се разсейва. Погледът му, орлов като на птицата, чието име носеше, и като вода, пълзяща в пукнатините на лодка, сякаш проникваше до най-тънките подробности.

Брат ми помълча и накрая рече:

– Прометей е пророчески бог. Не само е знаел, че ще бъде наказан, а и как ще бъде наказан. И въпреки това не се е разколебал.

Не бях се сетила за това. Когато е откраднал огъня за хората, той вече е знаел за орела и зловещата скала, а когато му казах, че се надявам да е добре, той отвърна: „Доколкото мога“.

– Кой друг знае за това?

– Никой.

– Сигурна ли си? – Гласът му прозвуча необичайно тревожно. – Нали не си казала на никого?

– Не съм. Кой би ми повярвал?

– Не трябва да казваш на никого. Не го споменавай пак и пред мен. Имаш късмет, че баща ни не знае.

– Мислиш ли, че щеше да се ядоса? Прометей е негов братовчед.

– Всички сме негови братовчеди, включително и олимпийци-

те. Татко като нищо би те хвърлил на гарваните, тъй като в очите на другите ще заприлича на глупак, който не може да упражнява контрол над децата си.

Стомахът ми се сви. Като видях изражението ми, Еет се засмя.

– Разбра, нали? И за какво всичко това? Прометей е вече наказан. Чуй съвета ми! Следващия път, когато предизвикваш боговете, прояви повече разум. Не бих искал да видя сестра си на пепел заради някаква глупост.

Най-сетне уговориха брак за Пазифая. Тя копнееше за това, седеше в скута на баща ми и не спираше да мърка как би искала да роди дечица на някой добър избраник. Брат ми Персей имаше задачата да помогне в намирането на съпруг и често вдигаше чаша в чест на нейната готовност за брак.

– Минос! – обяви баща ми. – Син на Зевс и господар на Крит.

– Смъртен?! – сепна се майка ми. – Нали каза, че ще бъде бог?

– Той е безсмъртен син на Зевс.

Персей се подсмихна подигравателно.

– Вероятно... Всъщност ще умре или не?

Огънят в огнището лумна като от внезапна светкавица.

– Стига празни приказки! Минос ще бъде господар на душите на смъртните в задгробния живот. Името му ще просъществува.

Всички млъкнаха. Срецах погледа на Еет и прочетох мислите му: *Видя ли? Трябва да се внимава и да се проявява разум.*

Очаквах сестра ми да се разплаче заради избора на съпруг, ала тя се усмихваше. Не знаех защо. Замислих се за нещо друго и лицето ми запламтя. До Минос щяха да бъдат семейството му, съветниците, целият дворец, васалите, астрономите, виночерпците, слугите и подчинените на слугите. Всички тези, за които Прометей беше пожертвал вечността си. Смъртните.

И така, в деня на сватбата се понесохме над морето в златната колесница на баща ми. Пирът беше в Крит, в големия палат

на Минос в Кносос. Стените бяха наскоро измазани, навсякъде имаше цветя, а гоблените искряха в ярки шафранови багри. Гостите не бяха само титани. Минос беше син на Зевс и всички олимпийски блюдолизци щяха да дойдат, за да покажат уважението си. Между дългите колонади се тълпяха богове в цялото им достолепие. Те оглеждаха новодошлите, смееха се и украшенията им подрънкваха. Най-голямата тълпа беше около баща ми. Безсмъртните нямаха търпение да го поздравят за прекрасния избор. Чичовците ми бяха много доволни – Зевс едва ли би се опълчил, ако този брак просъществуваше.

На специалния булчински подиум Пазифая блестеше досущ зрял плод. Кожата ѝ беше златиста и косата ѝ лъщеше като слънчеви лъчи върху бронз. Около нея се въртяха стотина развълнувани нимфи, коя от коя по-нетърпеливи да ѝ кажат колко е красива.

Стоях настрана от олелията. Покрай мен минаваха титаните: леля Селена, чичо Нерей с водорасли покрай и подир стъпките си, Мнемозина, майката на спомените, и нейните девет грациозни дъщери. Очите ми обикаляха присъстващите, докато накрая съзряха онова, което търсех: една тиха група от приведени фигури. Прометей ми беше казал, че те не си приличат един с друг, ала за мен бяха еднакви – всички бяха с повехнала потна кожа, с омачкани роби, провиснали коси и отпусната плът. Представих си как докосвам гаснещите им тела и цялата изтръпнах. Бях чувала разказите на братовчедите ми за онова, което правели със срещнатите насаме нимфи. Изнасилвания, унижения, оскърбления... Не можех да повярвам. Приличаха ми на повехнали ламели на гъби. Не вдигаха очи и не поглеждаха към божествата. Смъртните имаха свои собствени истории за онези, които общуват с боговете. Неудачен поглед или само една стъпка встрани довеждали до смърт и проклятие на семействата им за поколения наред.

Зевс, братята и сестрите му, зад тях баща ми, чичовците, раз-

лични рангове речни богове и морски господари, фуриите, ветровете и грациите бяха наредени в дълга, всяваща страх редица. Най-долу, вперили очи едни в други, бяхме ние, нимфите и смъртните.

Еет ме хвана за лакътя.

– Няма какво толкова да гледаш. Ела да те заведе при олимпийците.

Последвах го с туптяща гръд. Не бях виждала нито един от онези, които управляваха от божествените тронове. Застанахме до прозореца, от който се виждаше огрян в слънце двор. И ги видях.

Аполон, бог на лирата и на лъскавия лък. Луноликата му близначка и безжалостен ловец Артемида. Хефест, ковачът и майсторът на Прометеевите окови. Умисленият Посейдон с тризъбеца, командващ вълните. Деметра, богинята на плодорието...

Не можех да откъсна очи от могъщото им великолепие. Дори въздухът се отдръпваше пред всяка тяхна крачка.

– Видя ли Атина? – прошепнах аз.

Винаги се бях възхищавала на историите за проникателната ѝ войнственост, на мъдростта ѝ и на по-бързия ѝ от мълния ум. Не я виждах сред боговете. Еет предположи, че е твърде горда, за да застане близо до нискостоящите титани. А може да беше и твърде мъдра, за да раздава комплименти като една от тълпата. Най-вероятно беше добре прикрита, нали беше сред най-могъщите олимпийци, и следователно беше способна да наблюдава и слуша незабелязано.

Настръхнах от тази мисъл и попитах:

– Дали не ни чува какво говорим?

– Ти пък! Тя е тук заради големите богове. Ето го и Минос.

Царят на Крит беше син на Зевс и на смъртна жена. Беше полубог и съответно смъртен, но пък благословен заради божествения си родител. Той се открояваше сред съветниците, косата му беше гъста като метла, а гърдите широки като корабна палуба.

Тъмният пламък на очите му под златната корона ми напомни за обсидиановия палат на баща ми. Когато докосна нежната ръка на булката, той като че ли се смали и заприлича на сгърчено през зимата дърво. Вероятно го осъзна, тъй като помръкна, а сестра ми засия още повече. Вероятно от щастие. Или пък от чувство за превъзходство, което беше едно и също за нея.

– Виж, виж! – наведе се Еет към мен и посочи един смъртен, който не беше толкова приведен и свит като останалите.

Беше млад, с обръсната в египетски стил коса и с приятни черти на лицето. Хареса ми. Очите му не бяха замъглени от вино като очите на другите.

– Харесва ти, нали? Това е Дедал. Чудо в света на смъртните! Почти бог! Когато стана цар, ще държа около себе си такива славни личности.

– И кога ще станеш цар?

– Скоро. Татко ми даде цяло царство.

Помислих, че се шегува.

– Ще може ли да живея при теб?

– Не. Ти си вземи друго царство.

Както винаги се държахме за ръка, но изведнъж всичко се промени – гласът му проехтя като чужд, все едно не бяхме заедно, а далеч един от друг.

– Кога заминаваш? – едва попитах аз.

– Веднага след сватбата. Татко ще ме заведе.

Заяви го така, сякаш нищо друго не го интересуваше. Изтръпнах и увиснах на ръката му.

– Защо не ми каза? Не може да ме изоставиш. Какво ще правя без теб?

Той ме прекъсна.

– Не прави сцени. Ти знаеше, че това ще се случи. Не мога да гния цял живот под земята и да нямам нищо свое.

Ами аз? Аз можех да гния, така ли?

Еет се обърна и заговори с един от чичовците. Младоженците

се оттеглиха в ложето си, а брат ми се качи в колесницата на баща ми и отлетя.

Персей замина след няколко дни. Никой не се учуди – без сестра ми палатът беше празен за него. С глупавия довод, че името му било сходно с името на този народ, той заяви, че ще живее на изток, сред персийците. Пък и искал да види дали наистина отглеждали демони.

Баща ми му беше ядосан заради подигравката за Минос и пита ехидно:

– Искаш да кажеш, че биха могли да имат повече демони от нас?

Персей не отговори и замина по вода без помощта му. Последното, което ми каза, беше: *Поне вече няма да чувам гласа ти.*

Животът ми се промени за няколко дни. Бях отново дете и чаках баща ми да се върне от похожденията с колесницата, докато майка ми се излежаваше на речните брегове. Седях в празния палат, гърлото ме стягаше от самота и когато повече не ме съдържаше, отивах на изоставения бряг, при докосването от Еет скали. Вървах по пясъка, под който се криеха стъпките му. Той, разбира се, не можеше да остане. Нали беше божественият син на Хелиос, блестящ, умен, красноречив, че и бъдещ цар... А аз, коя бях аз?

Още виждах очите му, докато го молах да ме вземе. Познавах го добре и знаех какво мисли. *Винаги трябва да се проявява повече разум.*

Замислих се за нимфите, които ронели сълзи, докато се превърнат в камъни, плачещи птици, зверове и дървеса. На мен не можеше да ми се случи дори това. Бях като оградена от гранитни стени. Трябваше да говоря със смъртните. Да ги помоля да ми намерят съпруг. Бях дъщеря на Хелиос и вероятно някой от дрипавите мъже щеше да ме вземе. Всякак щеше да е по-добре, отколкото сега...

В този миг видях лодката.